

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे – २०२२

द्वितीय वर्ष

सत्र – ३

विषय:- ग्रामीण समाजशास्त्र (SC – 302)

दिनांक : २५/०५/२०२२

गुण : ६०

वेळ : दु. २.०० ते दु. ४.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
 ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

- प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)
- १.१ ग्रामीण समाजशास्त्राचे महत्त्व लिहा.
 - १.२ ग्रामीण जीवनाच्या विविध अंगावरील जातिव्यवस्थेचा प्रभाव स्पष्ट करा.
 - १.३ ग्रामीण कुटुंबाची वैशिष्ट्ये विशद करा.
 - १.४ धर्म म्हणजे काय ते सांगून लोकसमूहाच्या धार्मिक श्रद्धा यावर निबंध लिहा.
 - १.५ समुदाय विकास योजनेची उद्दिष्ट्ये सांगा.
 - १.६ सहकाराची वैशिष्ट्ये सांगा.
- प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)
- २.१ ग्रामीण समुदायाची वैशिष्ट्ये सांगा.
 - २.२ जातीचा अर्थ व वैशिष्ट्ये सांगा.
 - २.३ लघु आणि कुटीर उद्योगांचे महत्त्व विशद करा.
 - २.४ स्वातंत्र्यपूर्व काळातील भूमी व्यवस्था स्पष्ट करा.
- प्र.३. टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)
- ३.१ ग्रामदैवत
 - ३.२ ग्रामीण कुटुंबाच्या कार्याच्या स्वरूपातील बदल
 - ३.३ 'कुटुंबवाद' ही संकल्पना
 - ३.४ बलुतेदारी

Translation in English

Sub: Rural Sociology (SC-302)

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory
 - 2) Figures to the right indicate full marks.
 - 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
 - 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.
-

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1.1 Write the importance of Rural Sociology.
- 1.2 Explain impact of caste on different aspects of rural life.
- 1.3 Elucidate characteristics of the rural family.
- 1.4 Define religion. Write an essay on 'Religious beliefs of folk community'.
- 1.5 Explain objectives of 'Community Development Project'.
- 1.6 Explain characteristics of the co-operation.

Q.2. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 2.1 State characteristics of the rural community.
- 2.2 Write the meaning and characteristics of the caste system.
- 2.3 Explain importance of small scale and cottage industries.
- 2.4 Write the land relations (Land tenure system) in pre-independent India.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 3.1 Village deities
 - 3.2 Changes in functions of rural family
 - 3.3 Concept of functional family
 - 3.4 Balutedari
-